

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING FÖR TRÄDGÅRDSODLARE.

Redigerad af Erik Lindgren och Georg Löwegren.

N° 11.

November 1870.

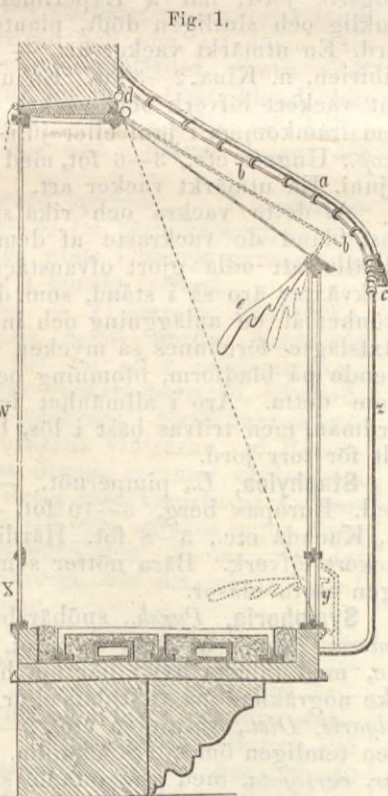
9:de årg.

Af denna tidning, som uteslutande sysselsätter sig med till trädgårdsodlingen hörande ämnen, utkommer ett nummer i hvarje månad. — Prenumerationspriset är för helt år, såväl å postkontoren och i bokhandeln, som hos redaktionen, två riksdaler riksmünt. — Bref till tidningen adresseras: *Tidning för trädgårdsodlare, Stockholm.*

Fönsterträdgårdar.

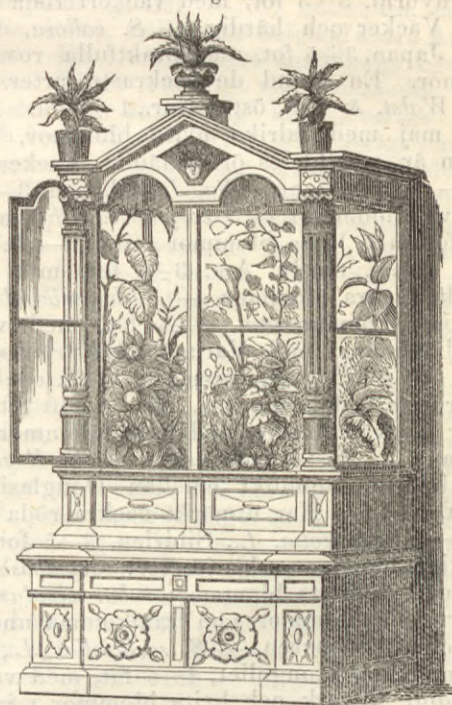
Mången torde vid växters odling i boningsrum gjort den erfarenheten, att de derstädes ofta nog icke vilja trifvas så väl som önskligt vore. Orsakerna till detta förhållande äro flerahanda, såsom att växterna erhålla för litet dagsljus, att luften i rummet vanligen är för torr och ofta nog derjemte för varm, och att växterna bli förorenade af dam, hvilket allt bidrager till att de icke vilja trifvas. Dessa olägenheter kunna till största delen undvikas, genom att odla växterna i särskildt inrättade blomsterfönster eller s. k. fönsterträdgårdar, och framställas här nedan genom teckningar ett par förslag till sådana.

Figuren 1 framställer genomskärning af en fönsterträdgård eller ett litet fönsterväxthus, som blifvit utbyggt Det är konstrueradt af jern och upp-tager hela fönstret. Emellan yttre fönsterna och fönsterna inåt boningsrummet är afståndet $2\frac{1}{2}$ fot och det rymmer derföre icke så obetydligt med växter. De yttre fönsterna äro försedda med dubbelt glas, sålunda att ett 2 tumms tomrum uppkommer mellan de yttre och inre glasskifvorna, för att afhålla kölden. Vid *x* inåt rummet och vid *y* utåt förefinnes luftluckor. Takfönstret är så inrättadt, att det kan uppflyttas

(b) då luftning behöfver ske rikligare, t. ex. vid starkt solsken. Bottnen är antingen dubbel eller försedd med röröppningar för varmapparat i händelse en sådan är af nöden. För skuggning och äfven såsom något litet skydd mot kölden inrättas en s. k. markis af tältduk (*a*) i kanterna försedd med jernringar som löpa på tvänne utanför fönstret sittande böjda jernstänger och hvilken markis genom vanlig inrättning med snören kan efter behof nedsläppas eller uppdragas. Man kan äfven konstruera ett dylikt blomsterfönster sålunda, att de yttre fönsterna läggas i den riktning som den punkterade linien emellan *d* och *y* antyder. Dylika utåt byggda fönsterträdgårdar ha emellertid den olägenheten, att de vid stark köld icke lätteligen kunna hållas tillräckligt varma, så framt de icke äro försedda med någon lämplig varmapparat. Vill man dock und-

Fig. 2.

vika detta, så är det ändamålsenligare att bygga fönsterträdgården inåt. Figuren 2 framstäl-

ler teckning af en sådan fönsterträdgård, sedd inifrån boningsrummet. Hur en sådan skall inrättas inses lätt af teckningen, men det är gifvet, att om man så önskar kan hela inrättningen göras mycket anspråklösare och ändå lika fullt uppfylla sin bestämelse.

Sådana fönsterträdgårdar, vare sig de åstadkommas genom utbyggnad utanför fönstret eller genom byggnad inåt rummet, utgöra, då de äro smakfullt dekorerade med växter, en utmärkt prydnad, och de kunna sätta hvar och en, äfven den föga bemedlade, i stånd att med ringa uppoffring och föga besvär under hela året njuta af Floras skatter.

Om skötseln af dylika fönsterträdgårdar är icke mycket särskildt att säga. Växterna fordra i dylika samma slags skötsel som i växthus: uppvärmningen sker enklast genom att vid behof mer eller mindre öppna fönsterna inåt boningsrummet, att vattna då växterna fordra det, insläppa frisk luft då solen skiner och luften i det fria icke är allt för bitande kall o. s. v.

Fönster som äro byggda utåt äro, såsom i allmänhet mindre lätta att hålla tillräckligt varma, mindre lämpliga för varmhusväxter under vintern, utan odlar man då helst sådana växter i dessa, som fordra lägre värmegrad, hvaremot i de inåt rummet byggda fönsterträdgårdarna odlas växter som fordra högre värme. Äro de väl ombonade, anses näml. att de böra kunna underhållas vid nödigt gradtal på sätt ofvan nämnades; skola de genom särskilda åtgärder uppvärmas, blir detta både kostsam och besvärligt. En sådan uppvärmning kan dock eljest ske på flera sätt, såsom genom att slå varmt vatten i under fönsterträdgårdens botten befintliga tillslutna bleck- eller zinklådor, att placera brinnande lampor under dylika med vatten fyllda lådor, att inlägga heta tegelstenar i en särskildt för sådant ändamål murad öppning under fönstrets botten etc. Vi anse dock att man kan med framgång odla växter utan alla dessa besvär, om man med hänsyn härtill gör ett lämpligt urval af växtarter.

E. L.

Urval af träd och buskar för fritt land.

(Slut fr. nr 10.)

Spiraea, L. — *S. ariaefolia*, Sm., Kalifornien, 5—10 fot, praktfull med hvita blommor. Visar sig temligen hårdig vid Stockholm; passar dock icke för norra Sverige. — *S. bella*, Sims., Himalajaberget, 2—3 fot, med utmärkt vackra, ljusröda blommor. — *S. betulaefolia*, Pall., Sibirien, 3—4 fot, med hvita blommor. — *S. Billardii*, hort., hybrid, 3—5 fot, med vackert röda blommor. Vacker och hårdig. — *S. callosa*, Lindl., Kina, Japan, 3—5 fot, med praktfulla rosenröda blommor. En bland de vackraste arter. — *S. cana*, Walst. & Kit., östra Eur., 1—2 fot. Blommor i maj med talrika hvita blommor, hvaraf busken är n. aldeles öfverklädd. Vacker, hårdig. — *S. chamaedryfolia*, L., Sibirien, 3—4 fot, med hvita blommor. — *S. corymbosa*, Raf., n. Am., 2—3 fot, med hvita blommor i juni. — *S. Douglasii*, Hook., nordv. Am. 3—4 fot, med röda, utmärkt vackra blommor. — *S. hypericifolia*, L., Sibirien, Orienten etc., 2—3 fot, med vackra hvita blommor i maj. Var.: *S. thalictroides*, Pall. Anses af somliga för egen art. — *S. opulifolia*, L., nordligare delarne af n. Am., 6—10 fot. En vacker frodväxt buske, med hvita blommor i juli. En bland de bästa parkbuskar. — *S. Regeliana*, Rinz. hybrid, sannolikt emellan Douglasii och *callosa*, 3—4 fot. Har utmärkt vackra, röda blommor. — *S. salicifolia*, L., Sibirien, 3—5 fot, med rödaktiga blommor. Varieteter: *corymbosa* (*carnea*) med rödletta blommor; *rubor vividus*, med vackert röda blommor, som framkomma under en stor del af sommaren. — *S. sorbifolia*, L., Sibirien, n. Kina, Mongoliet, 4—6 fot, med vackert parbladigt löfverk och hvita blommor i juli. — *S. tomentosa*, L., n. Am., 2—3 fot, med vackert röda blommor i juli. Synes vara kinkigare på

jordmån än de flesta öfriga och fordrar lätt näringsrik jord; har å Experimentalfältet blifvit sjuklig och slutligen dött, planterad å styf lerjord. En utmärkt vacker art. — *S. trilobata*, L., Sibirien, n. Kina, 2—3 fot. En utmärkt art med fint vackert löfverk och vackra hvita blommor som framkomma i juni eller juli. — *S. ulmifolia*, Scop., Ungern etc., 3—6 fot, med hvita blommor i juni. En utmärkt vacker art.

Af detta vackra och rika släkte ha vi endast bland de vackraste af dem vi sjelfva haft tillfälle att odla gjort ofvanstående urval. Få buskväxter äro så i stånd, som dessa, att gifva skönhet åt en anläggning och inom intet buskväxtsläkte förefinnes så mycken omvexling i afseende på bladform, blomning och växtsätt, som inom detta. Äro i allmänhet icke kinkiga på jordmån, men trifvas bäst i lös, bördig och icke allt för torr jord.

Staphylea, L., pimpermöt. — *S. pinnata*, L., mell. Europas berg, 6—10 fot. — *S. trifoliata*, L., Kanada etc., 5—8 fot. Hårdiga buskar, med vackert löfverk. Bära nötter som sitta uti temligen stora blåsor.

Symphoria, Pursh., snöbärsbuske. — *S. racemosa*, Pursh., n. Am., 5—8 fot. En vacker buske, med talrika hvita bär om hösten. Är alls icke nogräknad på växtplats eller jordmån. — *S. vulgaris*, Diet., Virginien etc., 2—4 fot. Vacker, men temligen öm vid Stockholm. Varieteten *fol. aur. variegata*, med gulkantade, stundom betydligt gula blad, är utmärkt vacker och tyckes vara något hårdigare än sjelfva arten. Fordrar lätt, näringsrik jord och en varm, skyddad plats.

Syringa, L., syren. — *S. chinensis*, Willd., (*S. rothomagensis*, Loud., *S. japonica*, hort.) ja-

pansk syren, anses vara hybrid emellan *S. persica* och *S. vulgaris*, 6—10 fot. Utmärkt vacker. — *S. Josikaea*, Jacq., ungersk syren, Ungern etc., 8—10 fot. En utmärkt vacker art, med mörkgrönt löf och blågredelina blommor. Förtjenar planteras mera än f. n. är fallet. — *S. persica*, L., persisk syren, 3—6 fot. Har stora men få blomspiror, fattigt löfverk och förtjenar i jämförelse med de öfriga föga att odlas. Varierar med hvitaktiga blommor. — *S. vulgaris*, L., vanlig syren, Persien, 10—15 fot. En bland våra vanligaste, men vackraste prydnadsbuskar. Bland de talrika varieteter vi odlat äro: *grandiflora* eller *fl. rubr. major* (*Marly rouge*, *Marlyensis*), med mycket stora blomspiror och violetteröda blommor samt *fl. alb.*, den vanliga hvita syrenen, de bästa.

Fortkomma i hvarje icke alltför dålig jord, men föredraga en lös, bördig jordmån.

Tamarix, L. — *T. gallica*, L., södra Eur., 5—8 fot. En vacker, egendomlig buske, med ytterst fint löfverk, liknande ljungens. Temligen öm vid Stockholm och fordrar derföre en mera skyddad växtplats och varm, lätt, torr jordmån.

Taxus, L., idgran. — *T. baccata*, L., Sverige etc. 20—30 fot. Ett vackert, men ytterst långsamt växande barrträd och som, att döma efter erfarenheten å Experimentalfältet, ehuru vildväxande hos oss till och med i Gestrikland, visar sig ömtåligt för våra vintrar. Odlas icke heller synnerligen ofta hos oss. Älskar skugga och något fuktig jord.

Thuja, L., lifsträd, cypress. — *T. occidentalis*, L. n. Am., 20—30 fot, högt, vackert, hårdigt barrträd. Förtjenar plats i hvarje parkanläggning. Trifves bäst i bördig lerjord.

Thujopsis, Fisch. — *T. borealis*, Fisch (*Chamaecyparis nutkaensis*, Spach) nordv. Amer. vid Nutkasundet, 30—50? fot eller möjligen ännu högre. Ett utmärkt vackert barrträd, liknande Thuja men mycket vackrare. Skall vara så hårdigt, att det lär uthärda vintrarne vid Petersburg. Vi ha först denna sommar utplanterat exemplar af såväl detta som *Cupressus Lawsoniana* på fritt land och ega således ingen egen erfarenhet om dess hårdighet. Kommer trädet att visa sig fullt hårdigt, bör det icke saknas i någon parkanläggning.

Tilia, L., lind. — *T. alba*, Ait. (*T. americana pendula*, hort.) hänglind, 40—50? fot. De långa, smala qvistarne äro hängande, och den förekommer derföre vanligen ympad på höga stammar af vanlig lind. Något öm i ungdomen vid Stockholm. — *T. americana*, L., n. Am., 30—40 fot. En utmärkt vacker art, med mycket stora löf. — *T. euchlora*, Kock. (*T. dasystyla*, Loud.), Krim, 30—40 fot. Vacker art, med stora, snedt hjertformiga blad. — *T. grandifolia*, Ehrh., (*T. platyphyllos*, Scop.) storbladig lind, södra och mell. Eur., Sverige odlad, 80—100 fot. Vacker, storbladig art. Varieteter finnas många, hvaribland förtjena nämnas: *pyramidalis*, pyramidlind; *a-*

splenifolia, med egendomligt flikade löf; *corallina*, med lysande röda årsskott. — *T. parvifolia*, Ehrh. (*T. ulmifolia*, Scop.) svensk lind, Sverige, 40—60 fot. Har smärre löf, långsammare växt och är på långt när icke så vacker, som den holländska linden. — *T. pubescens*, Ait., nordamerikansk silfverlind, 40—50 fot. En vacker art med på undre sidan gråhvita blad. Något öm i ungdomen. — *T. tomentosa*, Mch. (*T. alba*, W. & K.) europeisk silfverlind, Ungern, 20—40 fot, med på undre sidan gråhvita blad. Är något litet ömtålig såsom ung. — *T. vulgaris*, Hayne., vanlig eller s. k. holländsk lind, Sverige etc., 80—100 fot. Den allmännast hos oss odlade linden. Ett utmärkt ståtligt, snabbväxt träd.

Detta slägte hör till de utmärktaste träd för alléer och parker, och mångenstädes förefinnes äfven hos oss alléer deraf hvari träden äro af värnadsbjudande ålder och storlek. Är icke nogräknad på jordmån, men fordrar dock näringsrik sådan.

Ulex, L., gultörne, tagg-ginst. — *U. europaeus*, L., n. Tyskland etc., 2—3 fot. En mörkgrön, taggig buske. Passar egentligen endast för södra Sverige. Fordrar torr, mager jord och varmt, skyddadt läge för att uthärda vid Stockholm.

Ulmus, L., alm. — *U. americana*, L., storbladig alm, n. Am., 60—80 fot. Var.: *pendula* (*horizontalis*), hängalm, med horisontalt utgående, något hängande grenar — *U. antarctica*, hort. (*U. grasilis*, hort.), sydligaste delen af södra Am., 8—10? fot. En liten, ytterst småbladig, egendomlig art. Något ömtålig vid Stockholm. — *U. campestris*, L., småbladig alm, Sverige på Öland och Gotland, 40—60 fot. Hur flitigt namnet än användes i trädskolor, förekommer denna art temligen sällan både såsom odlad och såsom vild. Var.: *suberosa*, med korklik bark. — *U. effusa*, Willd., vresalm, Sverige på Öland etc., 50—60 fot. — *U. glabra*, Mill., Sverige på Öland och Gotland, 40—50? fot. — *U. microphylla*, Pers. (*U. planifolia*, hort.), finbladig alm, 15—20 fot. En obestämd art eller möjligen en varietet. Utmärkt vacker med små fina blad och fina årsskott. — *U. microphylla fol. var.*, utmärkt vacker, brokbladig, men växer svagt och är öm; *U. microph. fol. argent. maculata*, med hvitflammiga löf, vacker och hårdigare än föreg.; *U. microph. pendula*, med något hängande grenar. Öm och passar egentligen endast för södra Sverige. — *U. montana*, Sm., vanlig alm, Sverige, 60—80 fot. Ett af våra ståtligaste, förnöjsammaste och bästa träd för parker, alléer etc. Äfven tjenligt till häckar. Förtjenar på det allra högsta att rekommenderas. — *U. pumila*, Willd., Tyskland etc., 15—20? (5—10?) fot. En utmärkt vacker, småbladig art.

Af alm förekommer dessutom rätt många varieteter, hvilkas ursprung åtminstone ännu är föga utredt. Dessa äro bland andra följande: *betulaefolia*, *concauaeolia*, *viminalis*, *monumentalis*,

purpurea (med isynnerhet om våren, röda löf), *colorans* (med, om hösten röda löf), *fastigiata* (*microphylla fastigiata*, hort.), *adiantifolia* (mont. *crispa*, Loud.), *Dampieri* (finbladig pyramidalm, öm), *exoniensis* (*fastigiata*, *fordii*), vanlig pyramidalm, *gigantea* (*major*, *montana superba*), (med mycket stora, något gulaktiga blad och frodig växt; praktfull, härdig,) fol. var. (med brokiga blad), *suberosa tricolor* (öm) m. fl.

Alla hithörande arter och varieteter äro vackra och med hänseende till jordmån och växtplats teml. förnöjsamma. Skada att åtskilliga, isynnerhet såsom unga exemplar, äro ömtåliga. Trifvas bäst på bördig lerjord.

Viburnum, L., snöboll, olvon, ulftry. — *V. edule*, Pursh., n. Am., 6—10 fot, med vackert löfverk och röda bär om hösten. — *V. Lantana*, L., mellersta och södra Eur., 8—10 fot, med hvita blommor, i juni och först gröna, sedan röda och slutligen svarta bär. — *V. lantanoides*, Mx., n. Am. 4—6 fot. Liknar föregående, men har bladen betydligt större. — *V. Opulus*, L., vanlig snöboll, Sverige, 6—10 fot. En utmärkt vacker art, med vackert löfverk och röda lysande bär om hösten. — Var.: *roseum* (*sterile*) med större,

praktfulla blommor. En ytterst praktfull varietet, — *V. prunifolium*, L., Kanada etc., 6—10 fot har vackert löfverk. Alla hafva hvita blommor.

De här upptagna arterna af detta slägte äro alla fullkomligt härdiga, troligen långt norr om Stockholm. De höra till våra allra yppersta buskar för parkanläggningar. Äro icke kinkiga på jordmån, men trifvas bäst i bördig jord och ett icke för torrt läge.

Weigelia, Thunb., — *W. amabilis*, Van Houtte, Japan, 3—6 fot, med stora rosenröda, praktfulla blommor. Flera varieteter finnas, alla vackra. — *W. rosea*, Lindl., n. Kina, Japan, 3—6 fot. Liknar föreg., men har blommor och blad något smärre. Äfven af denna art finnas åtskilliga varieteter.

Dessa buskar höra till de praktfullaste blomsterbuskar, men äro dock tyvärr ömtåliga för vintrarne vid Stockholm och måste derföre odlas å särdeles varma och skyddade platser samt täckas med granris under vintern, om de skola bibehålla sig så mycket, att de kunna blomma. Passa således endast för södra och särskildt gynnade lokaler i mellersta delen af Sverige.

E. L.

Om beredning af cider eller fruktvin.

(Ur Kongl. Landtbruks-Akademiens tidskrift.)

Intresset för fruktträdsodling har på senare tiden betydligt tilltagit hos oss, men är ännu på långt när icke så stort, som det borde vara, ty fruktträd planteras ännu i allt för liten skala inom vårt land, för att frukt, så som den kunde och borde, för alla samhällsklasser skall kunna ingå i den dagliga födan. Frukt är emellertid en ypperlig naturens skänk, hvilken ingen, som eger en lämplig jordbit att plantera på, borde uraktlåta att tillägna sig. Huru angenämt och uppriskande smakar icke en af saft svällande, klar astrakan, en väl mogen rosenhäger eller gravensteiner, ett sockerrikt fulleröparon eller en bergamott, och en njutning af denna beskaffenhet kunna vi lätt nog förskaffa oss hela året om, ty vi ega fruktsorter som genom ändamålsenligt förvaringssätt bibehålla sig friska ända tills vi ånyo kunna skörda mogen frukt; men dessutom kan frukt behandlas på mångahanda sätt, för att göras användbar i hushållet. På många ställen utomlands der frukt odlas i betydlig mängd, har den vunnit en vidsträckt användning i hvarje hushåll, ja den har der blifvit en nödvändighetsvara, som dagligen förbrukas och som man icke anser sig kunna undvara, och den utgör dessutom der, på åtskilliga sätt beredd, en lätt afsättlig handelsvara, derigenom att den torkas, beredes till mos eller ock af densamma tillverkas cider eller vin.

Torkning af frukt bedrifves i vissa länder i ganska stor skala och man har för detta ändamål på många ställen uppsatt särskildt konstruerade torkugnar till gemensamt begagnande för,

smärre samhällen, t. ex. en mindre stad, en by eller en socken. Torkad frukt kan förvaras under en obegränsad tidrymd och utgör en högst begärlig och följaktligen lätt afsättlig handelsvara. Vissa länder, t. ex. Würtemberg, exportera så mycken torkad frukt årligen, att denna exportvara är af icke ringa statsekonomisk betydelse för nämnda land. Fruktmos är en produkt, som består dels af sammankokad fruktsaft, dels af saft sammankokad tillsammans med frukt till ett mos. Detta mos fylles i stenkrukor, håller sig i lång tid och är äfvenledes en ytterst lätt afsättlig handelsvara. Cider eller fruktvin tillverkas allmänt på flera ställen i utlandet och icke sällan der, hvarest vindrufvan mognar, samt täflar der med framgång med drufvinet. Godt fruktvin är vida bättre än de simplare drufvinnerna och är dessutom i länder, der det finnes riklig tillgång på frukt, ytterst billigt. Det är der ofta billigare än öl och förbrukas mycket af alla samhällsklasser, men värderas isynnerhet af dem som egna sig åt strängt kroppsarbete. Förf. har vid besök i södra Tyskland hört arbetare förklara, att de icke skulle kunnat stå ut med deras stränga arbete under de der rådande heta somrardagarne, om de icke haft fruktvin att då och då läska och styrka sig med. Fruktvin, sådant förf. haft tillfälle att dricka, förefaller den ovane något surt, men syran är dock icke oangenäm och så snart man blifvit något van dervid, dricker man det gerna och man känner sig förunderligen uppriskad, stärkt och lifvad deraf, utan, att detta efterföljes af någon så-

dan känsla af olust, som då man förtärt öl eller bränvin. Allmänna omdömet är ock allestädes, der sådant förbrukas, att det af alla konstgjorda drycker menniskan förtär icke gifves någon helsosammare än väl beredt och förvaradt fruktvin.

De södra och mellersta delarne af vårt land, till och med vissa lokaler äfven längre åt norr, äro väl egnade för fruktkultur. Välja vi sorter passande för våra klimatförhållanden, blir frukten fullt ut så god här som längre söderut, ja vissa fruktorter blifva till och med bättre här hos oss. Det förefinnes således icke något annat hinder, att låta frukt blifva en daglig nödvändighetsvara i hvarje hushåll äfven hos oss, än att vi planterat för litet fruktträd. Men hvarföre skulle icke vi också en gång kunna komma till att i stor skala torka frukt och bereda fruktmos, både till vårt eget behof och till export, och hvarför skulle icke äfven vi kunna allmänt dricka fruktvin?! Den dryck, som ger arbetaren i utlandet kraft och uthållighet att förrätta de tyngsta arbeten, skulle säkert kunna blifva af lika värde äfven för den svenska. Dr Lucas i sin skrift »Der Cider oder Obstwein» säger ock, att alla landtbrukare (nämligen i hans hemort Württemberg) hafva klart för sig, att såsom dryck har ett godt fruktvin en särdeles uppfriskande och stärkande egenskap och öfverträffar vin (drufvin), öl och bränvin betydligt i dessa afseenden. Här nedan följa några uppgifter rörande beredningssättet af fruktvin å olika orter och efter olika författare.

1. Cider- eller fruktvinsberedning i Normandie.

(Efter Ernst Baltet.)

Val af fruktorter. Vid planteringen af fruktträd, af hvilkas frukt man ämnar tillverka cider, bör man göra ett lämpligt urval af sorter och dervid fästa vederbörligt afseende vid fruktens kvalitet och hållbarhet samt sortens bördighet. I allmänhet äro sorter med smärre frukter att föredraga framför dem med mycket stora, emedan köttet som ligger tätt under skalet är saftfullare än det som förekommer längre in i frukten, och på små frukter är ytan i förhållande till köttmassan större än på stora frukter. Det är nödvändigt att välja kraftigt växande, härdiga och bördiga sorter. Sådana sorter, som blomma sent, äro mindre utsatta för att skadas af vårfroster. Fruktorna måste vara saftrika och besitta någon arom; äpplen, som ega torrt kött, äro icke egnade till fruktvin.

I allmänhet föredrages äpplevin framför päronvin. Äppleträden fortkomma för öfrigt bättre öfverallt än päronträden. Öfverhufvud bör planteringen således bestå af flere äpple- än päronträd. De år, då det är brist på äpplen, får man söka att hjälpa sig med päron och kunna sådana med fördel alltid blandas med sådana äpplen, som ega ringa sockerhalt. Frukt som användes till vin bör vara fullkomligt mogen. För

att lättast komma till detta resultat, planteras sådana sorter närmast intill hvarandra, som mogna liktidigt.

Äpplen af första mognadstiden (med andra ord tidiga sorter eller s. k. sommarfrukt) mogna i september och måste strax de skördats krossas och pressas. De gifva ett till smaken omtyckt vin, men hvilket är fattigt på alkohol, och emedan vin efter sådan frukt dåligt låter förvara sig, måste det skyndsamt förbrukas. Äpplen af andra mognadstiden (eller hvad vi kalla höstfrukt) mogna i oktober och gifva det bästa vinet. Äpplen af tredje mognadstiden (eller hvad vi kalla vinterfrukt) gifva ett mycket alkoholhaltigt vin, men hvilket är mindre angenämt och mindre välsmakande, än det efter frukt af andra mognadstiden; det låter dock förvara sig längre tid utan märklig förändring.

Fruktorna inom hvarje mognadsperiod äro dessutom med afseende på smaken antingen söta, kärfva eller syrliga. Lösa, söta äpplen ensamt gifva ett angenämt vin, men af kort hållbarhet. Kärfva äpplen gifva mindre vin, hvilket dock har mera styrka och hållbarhet; men det grumlar sig, om det icke är blandadt med saft efter frukt af annan smak. Syrliga äpplen gifva mycken saft med ringa alkoholhalt och af medelmättig beskaffenhet; men den blir svart, så snart den kommer i beröring med luften. En blandning af till smaken olika äpplesorter är följaktligen nödvändig, på det att felen hos den ena sorten måtte kunna afhjelpas genom egenskaperna hos en annan. Förhållandet emellan de olika fruktorterna kan icke fullt noga angifvas, emedan jordens natur, klimat och växtplats, trädens ålder etc. inverkar på fruktens beskaffenhet. Enligt någras åsigt skall det bästa vin erhållas genom en blandning af 2 delar kärfva, 2 delar söta och 4 delar syrliga äpplen. Det största antal af fruktvinsproducenter förkasta användandet af sommaräpplen. De ädlaste taffelfrukt, t. ex. kalviller och smörpäron, gifva i allmänhet ett vin af ringa värde.

Fruktvinets beredning. Det är af största vigt att endast använda fullkomligt mogen frukt till vin. Alla af röta angripna eller vissnade frukter förkastas. Vid kemisk analys har det nämligen visat sig, att omogna frukter innehållit ungefär 6 procent, mogna 12 procent och vissnade 8 procent socker, under det att ruttna frukter endast innehållit spår deraf. Äpplen som frusit äro lika värdelösa, som ruttna.

Det är nödigt att skörda till vin afsedda äpplen i behörig tid. Skörden företages efterhand, så snart frukten till följe af mognad börjar affalla. Man utbreder då halm eller dylikt under träden och skakar grenarne, antingen med handen, i det man klättrar i kronan, eller ock genom att fatta i grenarne med en träkrok, fäst på en lång stång. De frukter, som vid denna skakning icke affalla, låter man qvarsitta 8 till 14 dagar för att ytterligare mogna, efter hvil-

ken tid skakningen förnyas. Den skördade frukten bringas på en torr plats under tak, och här låter man den ligga i icke allt för tjocka lager omkring 8 dagars tid, för att mogna fullkomligt.

Sedan frukten blifvit fullkomligt mogen, krossas den på en fruktqvarn, försedd med refflade valsar, mellan hvilka krossningen eger rum. Den krossade fruktmassan pressas sedan icke genast, utan lägges i ett kar, der den får ligga omkring 12 timmar, utsatt för luftens inverkan, och derunder omröres den då och då. Afsigten dermed är, att under det jäsningen derigenom i någon mån begynner, utvecklas ett färgämne, hvilket gifver vinet högre värde. Låter man åter fruktmassan stå för länge, går en del af alkoholhalten förlorad.

Vid saftens utpressande, bringar man fruktmassan i pressen i 10—15 centimeters (3—5 tums) tjockt lager, med helt tunna hvarf fullkomligt ren, luktlös råghalm emellan. Pressningen bör icke ske alltför starkt, ty derigenom får fruktvinet en dålig smak. Den sålunda erhållna saften bildar det starkare fruktvinet, hvilket kan fördraga en långväga försändning och är ganska hållbart.

Den pressade fruktmassan fuktas med rent, kallt vatten och efter 12—15 timmar underkastas den en ny pressning, hvilket vanligen förnyas ytterligare en gång till. Efter andra pressningen erhålles så kallad *moyen-cidre* och efter tredje pressningen så kallad *petit-cidre*. Produkten af alla tre pressningarne slås dock vanligen tillsammans och bilda efter jäsningen vanligt fruktvin.

Ett annat sätt att skilja saften från fruktmassan, benämndt *methode du déplacement*, synes förtjena mycken uppmärksamhet, synnerligast som dertill icke erfordras någon press och ar-

betet således med lätthet kan verkställas af hvar och en.

Det tillgår på följande sätt. Den krossade fruktmassan lägges i ett kar, som tätt vid botten är försedd med tapphål, hvilket tillslutes med en tapp. Framför tapphållet lägges en handfull ren halm, för att hindra fruktmassan att medfölja vid saftens afrinnande.

Sedan fruktmassan, på sätt ofvan är nämnt, fått stå utsatt för luften i omkring tolf timmar, tager man ur tappen och låter saften afrinna, och sedan den fullkomligt afrunnit, isättes tappen och fruktmassan fuktas med vatten, hvilket efter omkring tolf timmars förlopp aftappas på lika sätt. Detta upprepas vanligen ytterligare två gånger, hvarvid dock är att märka, att samma vätska, som afrinner andra gången, användes att fukta fruktmassan med den tredje, så att denna får afrinna de båda sista gångerna.

Den på ena eller andra sättet erhållna äpplesaften fylles i ett ytterst väl rengjort fat, som placeras i en källare eller annat tillslutet rum, hvilket icke är utsatt för de atmosfäriska förändringarne och som har en temperatur af + 10—12° C. Härvid erinras, att fatet bör vara fullkomligt fylldt med saft, så att intet tomrum upptill förefinnes. Efter några dagar begynner jäsningen; dräggen faller dervid till botten af fatet, under det att skummet uppstiger genom sprundet. Så snart den häftigaste jäsningen är öfver, bör man genast tappa saften på ett annat fat, på det att dräggen (bottensatsen) icke måtte bringa vinet att surna.

Äpplesaften innehåller en viss mängd socker, hvilket under jäsningen förvandlar sig till alkohol; om jäsningen försiggått ofullständigt, får vinet en fadd smak och blir icke hållbart; jäser saften åter för mycket, blir fruktvinet förvandladt i ättika. (Forts.).

Minneslista för trädgårdsodlare i november månad 1870.

Morötter, palsternackor, persilja, dill, lök, scorzonera, rödbetor m. fl. köksväxter kunna nu sås på jord som för ändamålet gjorts i ordning. Likaledes sås nu med fördel frön på kalljord af diverse blomsterväxter, såsom riddarsporrar, reseda, acklejer, Dictamnus, penséer, fingerborgsblomma m. fl.

Med höstgräfning af trädgårdsjorden fortsättes, hvarjemte djupgräfning verkställes så länge kåla icke lägger hinder i vägen därför.

Krukväxterna underhållas nu vid en jemförelsevis låg temperatur och frisk luft insläppes så mycket som möjligt.

Drifning, ehuru ännu vid helt låg temperatur, börjas med tidigare lökväxter, såsom enkla *Duc van Toll tulipaner*, *marseiller-tacette* och *crocus*. Likså börjas nu, ehuru äfven vid låg temperatur, drifning af diverse buskväxter, såsom *syrener*, *Daphne*, *Amygdalus*, *Amelanchier*, *dubbel-*

blommande körsbärsträd samt grenar af *hägg* och *körsbär* i vatten m. fl.

För att bereda sig tillgång på sallat under vintren, sås i lafvar, lådor eller tallrikar fyllda med jord, bladsallat (laktuk) och krusig krasse (*Lepidium*). Dessa växter uppväxa snart och då de uppnått några tums höjd äro de färdiga att begagna.

Vid de träd och buskar som behöfva täckas och äro för styfva att nedböjas, nedsättas, innan jorden tillfryser, stadiga störrar. Senare verkställes täckningen sålunda att vassrör eller i brist deraf halm, tillbindes omkring exemplaren i stående ställning. Stamrosor o. d., som fordra täckning och låta nedböja sig, nedböjas innan jorden tillfryser och fasthållas invid marken med tråkrokar. På detta sätt nedböjda exemplar äfvensom lägre buskväxter, såsom rotäktade törnrosor m. m. d. och örtartade, ömtåliga växter,

täckas lämpligast med grannris, mossas o. d. I allmänhet bör täckning icke ega rum förr än käl- len nedträngt några tum djupt i marken. De

växter, som obetäckta icke tåla så mycken köld, kunna icke heller gerna genom täckning bibehållas vid lif på kalljord. E. L.

Kortare uppsatser och notiser.

Iakttagelser öfver trädgårdsmultron i Piteå. På våren 1868 erhöles från Landbruksakademiens experimentalfält, för att här försökas ett sortiment multron (3 plantor af hvarje) af följande sorter: Barne's scotica, Beehive, Belle de Bordelaise, Belle de Croncels, Belle de Palnau, Bicolor, British Queen, Comte de Paris, Cremona Fraisiere, Duc de Malakoff, Eleanor Myatt's, Eliza Myatt's, Elton pine, Fragaria fol. varieg., General Havelock, Globe, Goliath, Grosse Ananas, Grosse Riesen, Highland Mary, Keens Seedling, Leuco pine, Liegoise Haquin, Louise Marie, La Belle Bruxelloides, May Queen, Mammoth, Månadssmultron, Old Pine, Premices de Bagnolet, Prince Albert, Prince of Wales, Princesse Alice, Roseberry, Sir Harry, Stirling Castle, Triomphe de Flandre. — Utaf dessa ginga första året förlorade Fragaria fol. varieg. och Highland Mary. — 1869 på våren erhöles ytterligare 12 Ananas perpetuel, Roseberry och 100 Månadssmultron.

För oss värdefulla hafva visat sig *Ananas perpetuel*, *Beehive*, *Belle de Bordelaise*, *Belle de Palnau*, *Cremona Fraisiere*, *General Havelock*, *Liegoise de Haquin*, *Mammoth*, *Goliath*, *Bicolor*, *Roseberry*, *Sir Harry*, *Stirling Castle*; mindre värdefulla syntes: *Grosse Ananas*, *Keens Seedling*, *Leuco pine*, *Prince Albert*, *Princesse Alice*. — De öfriga voro dels både förra och detta året fullkomligt sterila, dels utbildades några klena bär och dels syntes de för Norden allt för sena. *Månadssmultronen* satte mycket blommor men buro ingen frukt. — Bäst af alla syntes följande: *Ananas perpetuel* — bär mycket rikt, vacker och väl utbildad frukt, (men icke remonterande); *Roseberry* dito dito; *Belle de Bordelaise* i allo utmärkt *General Havelock* rikt bördig, med utmärkt vacker frukt; *Mammoth* i allo utmärkt; *Beehive* präktig. *Bicolor* har förra året utmärkt vacker, präktig frukt, men visade sig i år vida mindre bördig. — *Stirling Castle* visade sig särdeles bördig.

Piteå den 20 sept. 1870.

L. A. Ringius.

Utställning af trädgårdsalster i Norra delen af Kalmar län. Norra Kalmar läns hushållningssällskaps underafdelning i Tuna härad anordnade d. 26 sistl. augusti en trädgårdsutställning på egendomen Tuna i Tuna socken. Egaren till nämnda ställe, kapten C. L. Hammarskjöld, hade upplåtit lokal till utställningen, till hvilken bidrag lemnades af trädgårdsodlare såväl från närmaste orten som från Jönköpings län.

Utånför utställningslokalen funnos utställda rotsaker och trädskolealster, hvaribland fruktträd. Sjelfva lokalen utgjordes af 2 större rum, hvilka voro dekorerade med 12 grupper, bestående dels af blommande krukväxter och dels af bladväxter, hvaribland må nämnas: 2 större grupper af fuchsier, enkla och dubbla i 50 sorter; 2 grupper pelargonier, dubbel- och enkelblommande i 60 sorter; 1 grupp törnrosor, bestående af bourbon- och remontantrosor och 1 grupp af blommande liljor och funkier. De öfriga 6 grupperna bestodo af bladväxter, såsom ormbunkar, Aechyrantes, aralier, dracaener, Ficus elastica, Marantha Zebrina, begonier, Coleus i 15 sorter, caladier, gesnerier, Sissus discolor, tradescantier, Canna m. m. Emellan grupperna voro platser anordnade för frukter och afskurna blommor. Af frukter förefunnos äpplen, päron, plummon, körsbär, persikor, vindruvor, krusbär, vinbär, hallon och smultron, och af afskurna blommor funnos bland annat dahlier i 200 sorter, aster, gladioler, kinesiska nejlikor, penséer, Phlox Drummondii, verbenor m. fl. i talrika variationer. Borden, på hvilka frukt och afskurna blommor voro placerade, hade blifvit klädda med grön och hvit mossas. Utställningen vann allmänt bifall och uttalades allmän förväning öfver att en så rikhaltig växtsamling kunde åstadkommas inom orten, och framställes allmänt den önskan, att en dylik utställning äfven nästa år måtte komma till stånd.

Efter utställningens slut utdelades af valda prisdomare följande priser: För blommande krukväxter: 1:sta priset L. J. Blomqvist, Tuna; 2:dra priset C. Svensson, Wäddrum. För frukter: 1:sta priset; C. Svensson, Wäddrum; 2:dra priset J. Gren, Kulltorp. För rotsaker: 1:sta priset, L. J. Blomqvist, Tuna; 2:dra priset, J. Gren,

*) Ananas perpetuel remonterar endast i händelse att jorden är mycket bördig, utöparne ytterst omsorgfullt aftagas och plantorna vid torr väderlek rikligen förses med vatten. Red.

Kulltorp. För fruktträd: 1:sta priset, G. Blomberg, Syserum; 2:dra priset, J. Gren, Kulltorp. Dessutom omnämndes med beröm: blom- mor, frukter, rotsaker från häradshöfding M. Åhlström, Wim- merby, och från Hjortheds institut, samt från löjtnant Sjögréen, Ryssebo. Alla de utställda fruktträden såldes efter utställningens slut. E.

Skaraborgs läns trädgårdsförening. Bestyrelsen öfver Skaraborgs läns trädgårdsförening får härmed afgifva berättelse öfver föreningens verksamhet och förvaltning under året sedan den 1:sta augusti 1869. Det är den 13:de årsberättelsen sedan föreningens stiftelse.

Föreningen har fortfarande haft att glädja sig åt framgån- gen af sin gagnande verksamhet. Hågen för trädplantering och trädgårdsskötsel har med hvarje år märkbart framskridit och de små trädgårdsanläggningar, som numera allmänt uppenbara sig äfven vid torparens koja, visa nogsamtt att nyttan och trefnaden af trädgårdsskötsel vunnit ett mera allmänt erkännande.

Att föreningen, genom beredandet af tillgång på växter och frö af utmärktare sorter, samt genom spridandet af kunskaper i trädgårdsskötselns olika delar, varit en bidragande orsak till den ökade lifaktighet, som inom orten visat sig för trädplanter- ing och trädgårdsskötsel, torde icke kunna förnekas, och före- ningen ser sig härigenom redan till någon del hafva fått skörda fruktarna af det arbete den åtagit sig.

Men en sak är för föreningen att motsvara sitt ändamål, en annan att kunna ställa den ekonomiska förvaltningen på sådan fot, att debet och kredit stämma öfverens. Detta senare har under de sistförflutna åren icke velat fullt lyckas, ity att utgifterna med något hundrade riksdaler öfverstigit inkomsterna. Skälen dertill hafva varit flera; dels hafva föreningens ledamöter, som vid stiftelsens början uppgingo till 4—500, genom dödsfall, flytt- ning etc. nu nedgått till under hälften af detta antal, hvarige- nom årsinkomsterna minskats; dels hafva många växter genom ogynnsamma vintrar och vårar gått förlorade — vissa år uppgående till många tusende, och dessutom hafva missväxter eller svaga skördar med deraf följande obestånd eller penningeförlä- genhet mycket försvårat afsättningen af föreningens trädgårds- alster, hvartill kommit att en icke så ringa del af föreningens sedan flera år utestående fordringar icke kunnat indrivas, eme- dan gäldenärerna saknat tillgångar.

Till betryggande af föreningens ekonomiska bestånd har derföre bestyrelsen gått i författning om annat sätt för trädgår- dens förvaltning, utan att likväl föreningens ställning till dess ledamöter i någon mon förändras eller uppfyllandet af stadgar- nes föreskrifter rubbas.

För de vidtagna förändringarna vill bestyrelsen vid års- sammanträdet redogöra*).

Föreningens tillgångar i lefvande växter utgjorde, enligt af utsedda besigtningmän, hr kaptenen och ridd. O. Linderholm och hr lektor A. Sahlén, meddelat intyg af d. 20:de dec. 1869, inalles 272,992, deraf vid pass 50,000 fruktträd, 60,000 barrträd, 5000 bärbuskar, resten parkträd, blomsterbuskar och öfriga prydnadsväxter. Under året hafva dessutom blifvit uppdragna genom frö, 9,300 träd och buskplantor, samt genom stieklingar 10,760 dito äfvensom inköpte 8,150, hvarjemte på den särskilda platsen för skogs- och barrträdsodling blifvit genom frö uppdragne inalles 51,000. Summa summarum af lefvande växter har således under året uppgått till inalles 352,202. Af dessa hafva blifvit förädlade genom ympning och okulering: 350 frukt- och 230 parkträd.

Men under året äro växtförråden äfvenledes förminskade och till följande belopp:

Försålda träd och buskar	21,873
D:o örtartade växter	7,253
Utdelade till 96 ledamöter och 7 folkskolestyrelser:	
buskar och träd	1,918
örtartade växter	1,484
Transport	32,528

* Enligt hvad vi på enskild väg erfarit, bestå dessa antydda förän- dringar deri, att trädgården utarrenderats, Red.

Transport	32,528
Utdelade till 166 personer, som icke varit förenings-	
ledamöter: Fruktträd	1,161
Parkträd	363
Dessutom hafva genom otjenlig väderlek gått förlorade	1,971
	S:a 36,023

Behållningen af förenings levande växter i träd, buskar, plantor, sticklingar och örtartade växter utgör således i augusti 1870 236,969

Naturligtvis kunna dessa siffror icke vara fullt exakta, emedan växtantalets storlek svårligen medgifver en fullt noggrann kontroll öfver räkningen; äfvensom derigenom att antalet växter genom försäljning, utdelning etc. samt tillkomsten af nya genom förökningar eller inköp, variera nästan för hvarje dag af året. Af sådana fruktträd, som icke kunnat säljas och nu vuxit för stora för att vinna spekulanter, har föreningen låtit personer med sinne för trädplantering, särdeles bland allmogen, afhämta kostnadsfritt, för att få platsen ledig för annan plantering. C:a 1,500 träd hafva härigenom blifvit från trädgården utdelade.

Den senast förlutna vintern har varit särdeles menlig för föreningens plantskolor, ity att ett ganska betydligt antal plantor och sticklingar dels frusit bort och dels under källossningen uppljatts med rötterna och förtorkat. Den vid trädgårdens anläggning verkställda täckdikning med tegelrör har nämligen icke i längden kunnat skydda jorden emot s. k. jäsnings vid källossningarna), emedan tegelrören, i samma mån som träd och buskar tillväxa, fyllas af växternas rötter och förhindra vattnets aflopp, hvarigenom jorden, särdeles vartiden, visar sig vattensjuk och pipkrakig.

De plantor, som under vintern företrädesvis tagit skada, hafva varit: *Robinia pseudacacia*, *Ulex europæus*, *Colutea arborescens*, *Genista*- och *Cytisus*-arter m. fl. äfvensom sticklingar af *Ampelopsis*, *Philadelphus*, *Populus*, *Salix*, *Clematis*, *Cydonia*, *Aristolochia* o. s. v.

Ett försök att sätta sticklingar medan kälän ännu kvarvarit i jorden har slagit utmärkt väl ut, likaså äro försök gjorda att sätta sticklingar i drifbänk och att dervid använda de örtartade årsskotten; men ehuru försöket visar alla tecken för att vilja lyckas, är det ännu för tidigt att deraf inhämta något bestämt resultat.

De under förra året verkställda ympningarne på frukt- och parkträd ha lyckats utmärkt väl, hvaremot okuleringarne till större delen slagit fel eller rättare blifvit förstörda genom den ofördelaktiga vintern.

Såsom undervisningsanstalt har föreningen äfvenledes sökt verka i hortikulturens tjänst. Den har meddelat undervisning i trädgårdsskötselns alla delar, såväl teoretiskt som praktiskt, till de 6 elever som varit vid trädgården anställda och den har derjemte, genom föreståndarens för föreningens trädgård, hr M. R. Hjerstedt, egenskap af tillförordnad lärare i trädgårdsskötsel vid stiftets folkskolelärarinne-seminarium och den dermed förenade folkskolan beredt tillfälle till undervisning i trädgårdsskötsel till 65 qvinnliga seminarilärjungar och 17 skolbarn eller inalles 88 personer.

Bestyrelsen utgöres af undertecknad såsom ordförande, samt hrr lektorer m. m. P. G. Alander och N. E. Forssell, hr löjtn. W. Granfelt och hr apot. E. Segerberg såsom ledamöter. Suppleanter äro: hr majoren och riddaren J. Frölich och hr borgm. A. P. Trybom. Skattmästare hr major Frölich, sekreterare hr lektor Forssell; inventeringsman hr kapt. och ridd. O. Linderholm och hr lekt. A. Sahlén; revisorer hr kapt. H. v. Hall, hr majoren och ridd. S. A. Hollberg och kronofogde C. J. Cederlöf. Suppleant hr kamrer E. Åhgren.

Nils v. Hofsten.

R. E. Forssell.

*) Faktiskt är, att den aldrig någonsin gjort det. Redan under första åren efter sedan täckdikningen blifvit verkställd fröso plantorna upp lika väl som sedan och någon skillnad i detta hänseende på den täckdikade och icke täckdikade jorden inom anläggningen har aldrig förefunnits. Man må i afseende på nyttan af täckdikning hysa hvilka åsikter som helst, men fullt säkert är, att den på den här i frågavarande lokalen icke gjort det allraringaste gagn.

Genmäle.

Mot den i tidning för trädgårdsodlare Oktobernumret detta år införda, af signaturen C. J. W—n undertecknade kritik öfver min »Handledning i trädgårdsskötsel» anhåller jag få framställa följande korta genmäle:

1:o. Mot anmärkningen att »boken vore en kompilation» etc.

torde endast behöfva nämnas, att jag ansett mig berättigad upptaga hvad föregående författare anfört såsom odisputabelt rätt, samt att jag icke uppträd med några anspråk på att meddela någon ny, mer eller mindre vetenskaplig behandling af ämnet i en bok, närmast afsedd att i stället för skrifna anteckningar tjena till underlag vid undervisningen.

2:o. Det af mig föreslagna sättet, att med tillhjälp äfven af litet kalk och salt fortare bringa plommonstenar till groning, är i 18 år proveradt och befunnet tjenligt. Härmed bestrides icke righeten af Hr W—ns välbekanta uppgifter om egenskaperna i allmänhet hos saltet.

3:o. *Calycanthus floridus*, *Deutzia Corymbosa*, *Catalpa syringæfolia* m. fl. växa dels i trädgårdsföreningens och seminariit trädgårdar i Linköping och dels på andra ställen inom Östergötland. Att de ej trifvas t. ex. i Upsala eller ännu nordligare trakter medger jag gerna. De flesta seminariit- och skolträdgårdar finnas söder ut.

4:o. Hvad *Cotoneaster officinalis* beträffar, vill jag gifva recensenten så till vida rätt, att *officinalis* har blifvit förblandadt med vulgaris. Vi hafva dessutom *Cotoneaster laxiflora*, *Cotoneaster tomentosa* m. fl. ganska vanliga buskväxter.

5:o. Anmärkningarna mot minneslistan synes bero deraf att recensenten fattat föreskrifterna såsom gällande företrädesvis för nordliga trakter och för alla år; en sådan minneslista skulle blifva allt för vidlyftig, om den ens kunde uppställas. Den af mig föreslagna läter väl försvara sig till alla delar. Såsom hvarje lagstiftning kräfer den naturligtvis omdöme vid tillämpningen.

6:o. Slutligen och då det alltså befinnes, dels att anmärkningarna allesammans röra mindre viktiga saker, dels att de äro föga eller alls icke grundade, vågar jag uttala den mening, att recensenten icke varit befogad att om ett arbete, hvilket han sjelf finner i väsentliga delar ega flera förtjenster, uttala en hård förkastelsesdom, för hvilken han då ju måste anses sakna annat stöd än sin egen auktoritet.

Bemödadet att tyda lätt begripliga uttryck till det värsta — t. ex. om plommonstenar, som gro; om fleråriga buskväxter; om rosa portlandica, som blomstrar hela året (om vintern naturligtvis inne) m. m. — antyder enligt min tanke snarare fiendtlighet, än oegennyttigt intresse för den viktiga saken, hvilken utan tvifvel bättre skulle befrämjas genom ett vänligt uppträdande.

De brister, som rättvisligen kunna tillvitats mitt anspråklösa arbete, skola i en ny upplaga i möjligaste mätto undvikas. Jag hoppas då äfven kunna undgå någon »lista» på tryckfel, af hvilken den stränge recensenten tager så mycken anstöt.

Linköping den 16 Oktober 1870.

Carl Dahlberg.

Öppen korrespondens.

A. M. S. Vi sågo oss urständsa att besvara brevet, då ingen adress uppgafs och poststämpeln var oläslig. — Den öfversända qvisten af från Tyskland erhållna äkerbär, var alldeles icke af sådana, utan af s. k. prunkhallon (*Rubus spectabilis*). Prunkhallonet är en buske af några fots höjd, hvaremot äkerbäret (*Rubus arcticus*) är en låg, örtartad växt.

Annonser

emottagas till införande mot 12 öre per petitrad. För gröfre stilsorter betalas i mån af det utrymme de upptaga. Annonserna måste, för att kunna inkomma i något visst nummer, vara komna redaktionen tillhanda den 10:de i föregående månad.

E. Wilh. Tjåders fröhandel är i huset n:o 1 Stora Nygatan 1 trappa upp, midt emot Elektriska Telegrafstationen. Kataloger såväl öfver Frö- som Trädskolealster och Dahlier utdelas gratis.

Innehåll:

Fönsterträdgårdar. — Urval af träd och buskar för fritt land, (slut). — Om beredning af cider eller fruktvin, (forts.). — Minneslista för trädgårdsodlare i november månad 1870. — Inkttagelser öfver trädgårdssmultron i Piteå. — Utställning af trädgårdsalster i Norra delen af Kalmar län. — Skaraborgs läns trädgårdsförening. — Genmäle.

STOCKHOLM, SIGFRID FLODINS BOKTRYCKERI, 1870.